

خبر در خبر

پینا - عزت‌الله زرغامی، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت: برای بازگرداندن آثار باستانی به کشور برنامه بلندمدت داریم و نگاه‌مان پروژه‌ای نیست.

پینا - شهباز محمودی، معاون میراث فرهنگی استان البرز با اشاره به فروریختن بخشی از بنای تاریخی امامزاده سلیمان اشتهارد و برجیدن گنبدخانه گفت: بنا شده است اداره کل اوقاف استان البرز نسبت به تأمین اعتبار برای احداث دوباره این بنا براساس طرح و نقشه مصوب و ثبت شده اقدام و اداره کل میراث فرهنگی آن را اجرا کند.

مهر - احمد محیط طباطبایی، رئیس ایکوم ایران گفت: اگر قرار است سنگ قبر ناصرالدین شاه سر جای اصلی خود نباشد، بهتر است در کاخ گلستان بماند.

ایرنا - سید رسول موسوی حاجی، استاد گروه باستان‌شناسی دانشگاه مازندران گفت: این‌نقش برجسته یک «شاهزاده ساسانی» و از اعضای خانواده سلطنتی است. در شیوه هنری دوره ساسانی فقط کسائی می‌توانستند در پوشاک خودشان رویان داشته باشند که یا از خاندان شاهی (شاهنشاه، ملکه و شاهزاده) یا ایزد زرتشتی باشند. غیراز این دو گروه هیچ‌کس حق نداشت از رویان استفاده کند.

ایرنا - سرهنگ جمشید محبت‌خانی، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست کشور گفت: آتش سو زی‌ها در عرصه‌های محیط‌زیست کشور ظرف چهار ماه گذشته امسال ۴۳ درصد نسبت به مدت مشابه پارسال کاهش داشته است.

پینا - سروش هاشمی، سرپرست معاونت میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان سمنان گفت: درخت کهنسال چنار روستای ابرج در فهرست میراث طبیعی ملی ثبت شد.

پینا - ولی جهانی، مدیر کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گیلان با اشاره به آنکه پرونده ماسوله در شهروماه سال جاری در اجلاس یونسکو مطرح خواهد شد، گفت: امسال پرونده ماسوله در یونسکو مطرح خواهد شد و پرونده ثبت جهانی آن تکمیل است و مشکلی ندارد.

ایستا - روح‌الله محمدی، معاون میراث فرهنگی اردبیل با اشاره به اینکه فعالیت معادن و راه‌سازی در کوه سیلان برای این اثر طبیعی مشکل ایجاد کرده است، تأکید کرد: مهم‌ترین مشکل تکمیل پرونده جهانی سیلان، تأمین اعتبار و البته تضرع‌های دستگاه‌های دیگر است که در تأمین این اعتبار مشکل ایجاد کرده است.

ایرنا - محمد مهدی کلانتری، متخصص بافت‌های تاریخی گفت: رشد تفکر توسعه در بافت‌های تاریخی که گریبان بسیاری از مسئولان و مدیران شهری را گرفته، به نوعی اعلان جنگ علیه بافت‌های تاریخی ایران محسوب می‌شود و این نبرد و تقابل و چالش بین حفاظت‌گران و توسعه‌گران از نظر تعداد نفرات و حوزه اختیار افراد، نبردی نابرابر است.

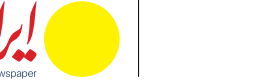
گزارش

شهاب‌منصوریه

خبرنگار

باوجود اینکه دشت نیشابور در سال ۱۳۶۸ به عنوان دشت ممنوعه اعلام شد، اما همچنان سالانه بیش از ۱۰۰ مورد پروانه حفر چاه صادر می‌شود. سعیدرضا خجسته‌پور، مدیر امور منابع آب شهرستان نیشابور در این زمینه مدعی است که از آن سال تاکنون تخلفی مرتکب نشده‌اند و طبق قوانینی که قانونگذار در مرداد ۱۰ و ۱۱ قانون توزیع عادلانه آب و نظرسرشناسی نیشابور، در سوی دیگر، دکتر عباس طرhani، کارشناس آبخیزداری نیز هرچند دلیل برداشت تمام آبهای زیرزمینی امرار معاش و تأمین نیازهای ضروری مردم می‌داند، اما معتقد است که باید با انجام فعالیت‌های مستمر آبخیزداری، اجرای الگوی کشت مناسب و مدیریت صحیح بر مراع، این روند تخریبی را کنترل کرد.

کشت برنج، هندوانه، خربزه و باغات پسته، تیره‌های خلاص به سفره‌های زیرزمینی در فلات مرکزی

Iran Daily Newspaper

برداشت‌های بی‌رویه فرونشست را به طول ۷۰ کیلومتر به جان دشت ممنوعه انداخت

وقتی دل نیشابور خالی می‌شود!

هنستند تا سرعت فرونشست در

تمام دشت‌ها بخصوص دشت‌های ممنوعه ایران را افزایش دهد. در فرونشست، با مرگ سرزمینی روبه‌رو هستیم و امکان احیای سفره‌های زیرزمینی، تقریباً برای همیشه از دست می‌رود.

هجوم جبهه آب شور

زمین‌های دهان گشوده در دشت نیشابور که روز به روز گسترده‌تر و عمیق‌تر می‌شوند فقط یکی از نتایج خالی شدن سفره‌های زیرزمینی است. تبعاتی که خجسته‌پور، مدیر امور منابع آب شهرستان نیشابور در خصوص آن به «ایران» ابراز می‌دارد، تصویر ترسناکی از مرگ سرزمینی را ترسیم می‌کند. او می‌گوید: در دوده‌های اخیر، علاوه بر فرونشست سراسری، شکاف‌های طولی نیز در جای‌جای دشت نیشابور ظهور کرده‌اند. شکاف‌هایی که طول آنها عموماً به بیش از ۷۰ کیلومتر و عرض‌شان از یک‌متر تا بیش از ۱۰ متر یا عمق‌های متفاوت از یک متر تا ۱۵ متر می‌رسد؛ شکاف‌هایی که علاوه براز بین رفتن بخش قابل توجهی از اراضی کشاورزی، مناطق و منازل روستایی، به تأسیساتی نظیر خطوط انتقال نفت و گاز، راه‌آهن و جاده‌های مواصلاتی، خطوط انتقال

نیرو نیز آسیب وارد می‌کند. به گفته او، از سوی دیگر، جبهه آب شور از قسمت‌های خروجی دشت نیشابور به سمت بخش‌های مرکزی هجوم آورده و کیفیت آب را در چند روستا برای هر نوع فعالیتی غیرقابل مصرف کرده است. همچنین فرونشست سراسری دشت نیشابور، سالیانه بیش از ۲۰ برابر حد مجاز استانداردهای جهانی است.

او درخصوص افزایش چاه‌های کشاورزی پس از ممنوعیت دشت نیشابور می‌گوید: تعداد قنوت‌ها در ۲۰سال گذشته از حدود ۲ هزار رشته قنات به ۸۹۳ رشته قنات، تقلیل پیدا کرده است. از سوی دیگر، براساس تمهیدات ماده ۱۱ قانون توزیع عادلانه آب، قانونگذار مکلف کرده به مالکینی که قنات‌شان خشک شده پروانه حفر چاه به جای قنات صادر کنیم و همچنین طبق تبصره ۲ ماده (۹) آیین‌نامه اجرایی قانون مزبور، افرادی که قبل از ممنوعیت دشت نیشابور، تشکیل پرونده داده‌اند تا اوایل دهه ۷۰ موفق به دریافت پروانه حفر و بهره‌برداری برای کشاورزی شده‌اند.

آیا علاج بخشی وجود دارد؟

مدیر امور منابع آب شهرستان نیشابور می‌گوید: با تمام

نداشتن

برنامه،

تمایل

داشتن به

خودکفایی

در تولید

تمام

محصولات،

استقرار

و توسعه

صنایع آب‌بر

نظیر فولاد،

نیروگاه و

شهرک‌های

صنعتی

متعدد در

این دشت

خشک،

تولید و

صادرات

محصولات

دامی،

کشاورزی

و باغی

چندین

برابری بیش

از ظرفیت

آب و خاک

منطقه،

گرایش به

شهرنشینی،

خالی شدن

روستاها

از مردم و

افزایش

الگوی

صرف‌آب

موجب

تشدید

بحران آب

و ایجاد

مشکلات

موجود شده

است

دولت درآمد حاصل از کشت و زرع یک چاه را محاسبه کرده و در ازای پرداخت بهای عادلانه، بهره‌بردار را مجبور به متوقف کردن برداشت آب از چاه برای یک یا چند سال کند) در بسیاری از جاهای دشت نیشابور درختان چندین ساله غیرممکن دانست.

به اعتقاد او نداشتن برنامه استراتژیک بلندمدت الگوی توسعه پایدار و عدم اجرای برنامه آمایش سرزمینی، زمینه‌ساز برداشت بیشتر از مخازن آب‌های زیرزمینی و کسری مخزن منابع آب موجود شده است. خجسته‌پور می‌گوید:

نداشتن برنامه، تمایل داشتن به خودکفایی در تولید تمام محصولات، استقرار و توسعه صنایع آب‌بر نظیر فولاد، نیروگاه و شهرک‌های صنعتی متعدد در این دشت خشک، تولید و صادرات محصولات دامی، کشاورزی و باغی چندین برابری بیش از ظرفیت آب و خاک منطقه، گرایش به شهرنشینی، خالی شدن روستاها از مردم و افزایش الگوی مصرف آب موجب تشدید بحران آب و ایجاد مشکلات موجود شده است.

او همفکری و همراهی مسئولان دیگر و ذی‌نفعان را در این زمینه بسیار مؤثر می‌داند و می‌گوید: باید با تعامل به توافقی برسیم که مقدار برداشت آب را با ظرفیت دشت متناسب کنیم.

به گفته خجسته‌پور، اگر بخواهیم سفره آب زیرزمینی را احیا کنیم از حدود ۳۹۶ میلیون مترمکعب آب تجدیدپذیر سالانه، باید حدود ۴۰ درصد از این آب ذخیره شده تا به مرور جریان اضافه برداشت‌های چند دهه گذشته شود و عملاً حدود ۲۶۰ میلیون مترمکعب در سال بیشتر مجاز به برداشت آب نخواهیم بود. در حالی که اکنون دربرابر آن یعنی ۵۹۶ میلیون مترمکعب آب برداشت می‌کنیم. به عبارتی دیگر، باید مصرف آب در همه زمینه‌ها به نصف کاهش یابد.

معیشت و امرار معاش

برداشت بی‌رویه، خشکسالی‌های مستمر، تغییرات اقلیمی، افزایش جمعیت، بهره‌برداری بیش از حد و غیراصولی از ذخایر آبی زیرزمینی، کاهش شدید بارندگی و نامنظم بودن بارش‌های حداقلی دو دهه اخیر در شهرستان نیشابور و استان خراسان رضوی موجب شده مردم برای امرار معاش و تأمین نیازهای آبی روزمره‌شان، بیشتر به سوی فعالیت‌های کشاورزی و بهره‌برداری از آبهای زیرزمینی و چاه‌ها بروند؛ موضوعی که به عنوان دلایل دکتر عباس طرhani، کارشناس آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی و

آبخیزداری خراسان رضوی مطرح می‌شود. او می‌گوید: این عوامل موجب پایین‌تر رفتن سطح آب ایستایی و عدم بالاتنس ورودی با خروجی آب می‌شود. به همین دلیل، سطح سفره‌های آب‌های زیرزمینی پایین می‌رود و منجر به خالی شدن لایه‌های زیرپوستی زمین و فرونشست دشت می‌شود که درنتیجه با دو پدیده مهم طبیعی فرونشست و فروچاله مواجه هستیم. پدیده‌هایی که فرسایش خاک و خسارت به محصولات کشاورزی را در پی دارد.

این کارشناس در پاسخ به این سؤال که الگوی کشت در این زمینه چقدر تأثیرگذار است، می‌گوید: الگوی کشت متناسب بر توان‌های محیطی منطقه بسیار نقش‌آفرین است. روی آوردن کشاورزان به کاشت محصولات کم‌آب‌بر از جمله توسعه کشت گلخانه‌ای و کاشت گیاهان دارویی، قطعاً در بهره‌وری بالاتر، حفظ سرمایه‌ها، کاهش فرسایش خاک و صرفه‌جویی در مصرف آب مؤثر است، اما کاشت گونه‌های آب‌بر مثل برنج، هندوانه، خربزه و توسعه باغات پسته در مناطقی که با کمبود آب و خشکسالی مواجه است سبب تسریع تخریب بیشترآب و خاک می‌شود. به گفته طرhani، وجود دام‌های مازاد بر ظرفیت مراتع نیز سبب تخریب پوشش گیاهی و تسریع در فرسایش خاک شده است.

چه راهکاری داریم؟

او برای اصلاح وضعیت موجود پیشنهاد می‌دهد که با انجام فعالیت‌های مستمر آبخیزداری مثل فعالیت‌های مکانیکی و بیولوژیکی می‌توان این روند تخریبی را کنترل کرد و با اجرای الگوی کشت مناسب و مدیریت صحیح بر مراتع می‌توان در بهبود وضعیت موجود مثرنمر واقع شد.

طرhani معتقد است هم‌افزایی و همکاری بین‌دستگاهی در سطح استان از جمله سازمان جهاد کشاورزی، سازمان امور آب، منابع طبیعی، امور عشایر، برنامه و بودجه و دستگاه‌های تابعه مرتبط با کارگروه آب و خاک و پوشش گیاهی در استان نقش اساسی دارند.

او در پاسخ به این سؤال که آیا لایحه آبخیزداری به عنوان یکی از راهکارهای مقابله با فرسایش خاک در زمینه فرونشست تأثیر دارد، می‌گوید: این لایحه برای دستگاه‌های متولی شاخص تعیین می‌کند و مسئولیت هر نهادی مشخص می‌شود با این تقسیم کار آبخیزداری تعریف می‌شود، می‌توان بسته توسعه پایدار را تضمین کرد و در توسعه همه‌جانبه منطقه و کشور مؤثر بود.

آنگونه که

این فعال

محیط زیست

می‌گوید:

حدود ۱۰ تا

۱۲جفت از

این پرنده،

همه‌ساله در

منطقه تالاب

کمیشان

حاضر شده

و تخمگذاری

می‌کنند

اما به‌دلیل

آسیب‌پذیری

سازه‌های

مستقر در

برابر باد و

طوفان،

چوجه‌ها

بلافاصله پس

از سردرآوردن

از تخم،

روی زمین

سقوط کرده

و بلافاصله

طعمه

شغال‌ها

و دیگر

حیوانات

می‌شوند

استان مبتنی بر ساخت ستون‌های

مستحکم و دارای ارتفاع، خاطر نشان می‌کند: به صورت خودجوش راه افتاده و از مردم به صورت خرید و بعضاً اهدایی، ۱۵ پالت را جمع‌آوری کرده و پس از حمل آنها به نقطه صفر مرزی، روی ستون‌های کلاف شده قرار دادیم.

گسترش کلونی زادآوری

روشنیان از همراهی و کمک شرکت توزیع برق شهرستان کمیشان و رفسان شهرآبادی محیطبان زحمتکش برای نصب پالت‌ها در ارتفاع بالا روی سازه‌های چوبی و استحکام‌بخشی آنها خبر داده و می‌گوید: این اقدام باعث شد که بعد از یک هفته، لانه‌گذاری و تخمگذاری حواصیل‌ها در محیطی امن رخ دهد.

و پایش محیطی متوجه حضور، تخمگذاری و جوجه‌آوری گونه کمیاب یک نوع پرنده به نام حواصیل خاکستری در نقطه صفر‌مرزی در مرز ترکمنستان می‌شود. آنگونه که

این فعال محیط زیست می‌گوید: حدود ۱۰ تا ۱۲جفت از این پرنده، همه‌ساله در منطقه تالاب کمیشان حاضر شده و تخمگذاری می‌کنند اما به‌دلیل آسیب‌پذیری سازه‌های مستقر در برابر باد و طوفان، جوجه‌ها بلافاصله پس از سردرآوردن از تخم، طعمه شغال‌ها و دیگر حیوانات روی زمین سقوط کرده و بلافاصله طعمه شغال‌ها و دیگر حیوانات می‌شوند. دوربین‌های نصب شده ما در محل این موضوع را تأیید کرده است.

این فعال محیط زیست استان گلستان، با اشاره به همکاری دکتر

عقیلی‌نژاد مدیر مهابیان خاویاری

شهروند به نام مهران جهان‌شاهی و علیم‌نبی قدس و برعهده گرفتن تمام هزینه این سازه (۳۰ میلیون تومان) از سوی آنها برای گسترش کلونی فرزندآوری حواصیل‌های خاکستری در کناره‌های تالاب کمیشان خبر داده و گفت: با توجه به اینکه زادآوری حواصیل خاکستری در استان مازندران هفت جفت به در گیلان حدود ۱۰جفت آن هم در صورت پراکنده گزارش شده است، تمام تلاش خود را خواهیم کرد تا با ایجاد این کلونی بزرگ کشور علاوه بر جلوگیری از نابودی لانه‌ها و جوجه‌آوری این پرنده زیبا، این منطقه را به یک سایت علمی و پژوهشی برای محققان تبدیل کنیم.

حواصیل‌های مهاجر همه‌ساله وارد کشور شده و جوجه‌ها پس از فصل زادآوری (اواخر مرداد)، بزرگ شده و در کشور جابه‌جا می‌شوند. متأسفانه آمار دقیقی وجود ندارد که این گروه مهاجر پس از مهاجرت به کدام نقاط می‌روند. البته این قول را به دوستان می‌دهم که بعد از حلقه‌گذاری جوجه‌ها، متوجه خواهیم شد که آیا این‌گونه، سال بعد برای زادآوری به همین نقطه باز می‌گردند یا خیر!

برش